

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. Aan de leden van de Vaste Kamercommissie Onderwijs
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Datum
13 juni 2013

Kenmerk
RV.KRo/423433

Onderwerp:
subsiestop G/HVO

Geachte commissieleden,

Bij wet is vastgelegd dat de openbare school gelegenheid biedt tot godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs (g/hvo) als ouders daarom vragen. Deze vorm van onderwijs biedt een duidelijke meerwaarde aan 75.000 leerlingen. Wij willen er daarom bij u op aandringen niet akkoord te gaan met stopzetting van de structurele subsidie voor g/hvo, zoals voorgesteld door minister Jet Bussemaker en staatssecretaris Sander Dekker van OCW. In de eerste plaats omdat stopzetting van deze subsidie het primaire proces en daarmee de kwaliteit van het onderwijs zou aantasten, maar zeer zeker ook omdat dan ongeveer 700 gekwalificeerde docenten hun werk zouden verliezen. Bovendien biedt g/hvo waardevolle kansen voor een vruchtbare samenwerking tussen het openbaar en bijzonder onderwijs in gebieden waar sprake is van demografische krimp.

In de brief 'Invulling subsidietaakstelling onderwijs en onderzoek' die u op 30 mei jongstleden van de minister en de staatssecretaris hebt gekregen, staat vermeld hoe zij de subsidiestromen in het onderwijs willen verleggen. Alvorens op de zeer ongewenste subsiestop voor g/hvo in te gaan, dient opgemerkt te worden dat hun voorstel niet slechts een *verlegging* van subsidiestromen betreft, maar zeer zeker ook een duidelijke *beperving* daarvan. Hoewel de minister en de staatssecretaris het woord 'bezuiniging' niet noemen, stellen zij in hun brief wel degelijk voor op het onderwijs te bezuinigen.

Wat betreft de voorgestelde subsiestop voor het Dienstencentrum GVO en HVO, dat zorg draagt voor godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs, dient voorop te staan dat de mogelijkheid tot g/hvo nadrukkelijk in de wet is vastgelegd (art. 50 en 51 WPO en art. 46 en 47 WVO). De wet bepaalt dat de openbare school gelegenheid biedt tot g/hvo als ouders daarom vragen. Deze vorm van onderwijs valt buiten de pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid van de school. G/hvo wordt, onder schooltijd, verzorgd door het Dienstencentrum GVO en HVO.

Dit centrum is opgericht door de zogenoemde zendende instanties, in casu protestants-christelijke, rooms-katholieke, islamitische, hindoeïstische en humanistische organisaties. Zij hebben u op 6 juni reeds een brief gestuurd, waarin zij u met klem vragen niet in te stemmen met de voorgestelde subsidiestop.

De structurele rijkssubsidie voor het Dienstencentrum GVO en HVO is sinds 1 augustus 2009 van kracht. Toenmalig PvdA-staatssecretaris Sharon Dijksma van OCW stelde de subsidie op voorstel van de Tweede Kamer in. Het initiatief daartoe van voormalig CDA-Tweede Kamerlid Jan Jacob van Dijk was nadrukkelijk bedoeld om de continuïteit en de kwaliteit van g/hvo te waarborgen. Met het instellen van de rijkssubsidie was g/hvo niet langer afhankelijk van gemeentelijke subsidies. Dankzij de rijksbijdrage is het mogelijk gebleken circa 700 docenten g/hvo te professionaliseren en kwalificeren volgens de Wet BIO. Tot 2009, toen g/hvo nog afhankelijk was van (sterk wisselende) gemeentelijke bijdragen, werd deze vorm van onderwijs veelal gegeven door niet-gekwalficeerde docenten.

Indien de rijkssubsidie voor g/hvo verdwijnt, zoals de minister en de staatssecretaris voorstellen, zal dit onherroepelijk leiden tot het verlies van 700 gekwalficeerde docenten. Dit is vernietiging van zorgvuldig opgebouwd menselijk kapitaal. Nog ernstiger is dat g/hvo, dat door 75.000 leerlingen wordt gevolgd, verloren zal gaan. Dit is een ernstige aantasting van het primaire proces en daarmee van de kwaliteit van het onderwijs. Het is glashelder dat de stelling van de minister en de staatssecretaris, dat de door hen voorgestelde verleggingen van de subsidiestromen het primaire proces niet zullen raken, bezijden de waarheid is. Bovendien zal hierdoor de onmogelijke situatie ontstaan dat het wettelijk verplicht blijft gelegenheid te bieden tot g/hvo, maar dat deze vorm van onderwijs niet zal kunnen worden aangeboden. Zo wordt de wettelijke bepaling een dode letter, wat nooit de bedoeling van de wetgever mag zijn.

Wij willen u er voorts op wijzen dat g/hvo waardevolle kansen biedt voor vruchtbare samenwerking tussen openbaar en bijzonder onderwijs in dunbevolkte plattelandsgebieden die te maken hebben met demografische krimp. Staatssecretaris Dekker benadrukt in zijn brief aan de Tweede Kamer over de beleidsvisie op leerlingdaling in het primair en voortgezet onderwijs dat samenwerking de weg is om onderwijskwaliteit in dunbevolkte plattelandsgebieden te behouden. Het was op 29 mei niet voor niets dat hij zijn beleidsvisie presenteerde in brede school Het Samenspel in het Zeeuwse dorp Wolphaartsdijk, waarin openbaar en protestants-christelijk onderwijs met elkaar samenwerken. Het mag duidelijk zijn dat het voorstel om de financiële ondersteuning van g/hvo stop te zetten, haaks staat op de visie van de staatssecretaris om met samenwerking onderwijskwaliteit te borgen. G/hvo kan daar juist een bijdrage aan leveren.

Ten slotte willen wij nadrukkelijk vermelden dat de rijkssubsidie voor g/hvo destijds geen extra bijdrage aan het onderwijs was. De 10 miljoen euro per jaar haalde voormalig staatssecretaris Dijksma van OCW uit de lumpsumfinanciering. Het onderwijs betaalt g/hvo sindsdien dus helemaal zelf. Nu de minister en staatssecretaris van OCW de subsidie willen stopzetten, stellen zij dus voor geld weg te halen uit de lumpsumfinanciering. Dit is een regelrechte bezuiniging, waarover de minister en de staatssecretaris in hun brief niet reppen.

Wij willen er gezamenlijk bij u op aandringen niet akkoord te gaan met de voorgestelde stopzetting van de structurele subsidie voor godsdienstig en humanistisch vormingsonderwijs teneinde de kwaliteit van primaire proces en het behoud van zeer waardevolle werkgelegenheid te waarborgen.

Hoogachtend,

Yusuf Altuntas, ISBO

Besturenraad
centrum voor
christelijk onderwijs

Wim Kuiper, Besturenraad

Simon Steen, VBS

v o s) a b b

Ritske van der Veen, VOS/ABB

Henk Vos, VGS

ONDERWIJS
IDENTITEIT +

LVGS

Jan Westert, LVGS

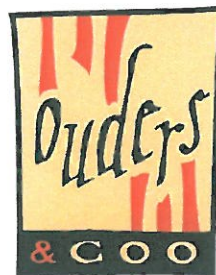
Dick Wijte, VKO

Bert-Jan Kollmer, VOO

Walter Dresscher, AOb

Werner van Katwijk, Ouders en Coö

Helen van den Berg, CNV-Onderwijs

Sjoerd Slagter, VO-Raad

Rinda den Besten, PO-Raad

i.a.a. de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Jet Bussemaker en de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Sander Dekker